

Abba Hillel Silver Collection Digitization Project

Featuring collections from the Western Reserve Historical Society and
The Jacob Rader Marcus Center of the American Jewish Archives

MS-4787: Abba Hillel Silver Papers, 1902-1989.

Series I: General Correspondence, 1914-1969, undated.

Sub-series A: Alphabetical, 1914-1965, undated.

Reel
21

Box
7

Folder
475

Centre de Documentation Juive Contemporaine, 1955.

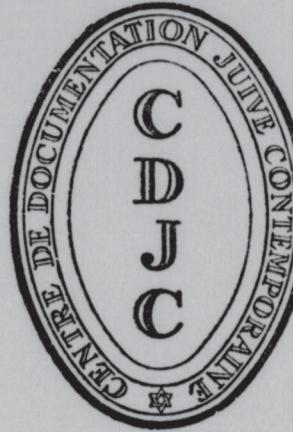
Centre de
Documentation
Juive
Contemporaine

SÉCRÉTARIAT GÉNÉRAL :

27, Rue Guénegaud,
PARIS (6e)

Téléphone : ODÉ 87-14 et 87-20

Compte Chèques Postaux Paris 5459 90

מִרְדָּךְ אֶבֶן הַלְּ סִילּוּוּאַד,
קְלוּרוּעַלְאַנְדּוֹן.

COMITÉ D'HONNEUR :

Président : M. Justin GODART, ancien Ministre.

MEMBRES :

MM. René CASSIN, Vice-Président du Conseil d'Etat ;
Yvon DELBOS, Député, ancien Ministre ;
Georges DUHAMEL, de l'Académie Française ;
Edgar FAURE, Député, ancien Président du Conseil des Ministres ;
Francisque GAY, ancien Ministre ;
Jean-Raymond GUYON, Député, Président de la Commission des Finances ;
Léon JOUHAUX, Président du Conseil Economique, Prix Nobel ;
Louis JOXE, Ambassadeur de France ;
Louis MARTIN-CHAUFFIER, Homme de Lettres ;
Daniel MAYER, Député, ancien Ministre ;
François de MENTHON, Député, ancien Ministre ;
Marius MOUTET, Sénateur, ancien Ministre ;
André PHILIP, Député, ancien Ministre ;
Robert SCHUMAN, Député, ancien Ministre.

פאריז, דען 21-טן אוקטובר 1955.

כבוד הרהբ שאין גומרים עליון את ההלל,
מר דר. ר', אבא הלל סילוועד,

רב מאד נכבר,

עם איז שווין אידיבעד אַאר, וווען אין האב געהאט דעם כבוד אין באזוכן.

ביז מיר זענען געלביבן די בענטע אונן די טיעערסטע זכרוניהם פון מײַן באגעגע-
גען מיט אין אונן פון איינער סימפֿאָטִיע אונן היילפ, וואמ איר האט אַראָיסגעוּוויזן צו
אַונְצָעָד פֿרָאַיְעָט פון דענְקָמָאל אין פֿאַרְזִיךְ.
אונן דאס בֵּית מיר דעם מוט זיך צו אין וווענדן צו אין ווועגן דעם פֿאַלְגְּנְדִּיקְן וויכְ-
טִיךְן ענְגִּין:

עם איז שווין אידיבעד 10 יָאָר, וואמ מְאַיז באָפְּרִיעִיט גַּעֲוָוָאָרָן פון די נאָזִים אונן
פון היטלערן יָשָׁש, אונן מיר האבן אַנגָעָנוּמָעָן אַבְּשָׁלוּס אַראָיסָאוּגָעָבָן אַבְּרָךְ, אַונְטָעָדָן
טִיטּוֹל:

"DIX ANS APRES LA CHUTE D'HITLER"

"צָעַן יָאָר נָאָךְ הַיְתָלָעָם מְפָלה".

כָּאֵל דעם זִיבָּר פון 1945 אַיבָּעָד די נאָזִים, אַיז גַּעֲרוּעָן - בַּיז דעד גַּאנְצָעָר
וועעלט בְּכָלְלָה, אונן בַּיזְיָדָן בְּפֶרְשָׂט - גַּדוֹיִסָּע מְקוֹוֹתָן: נָאָךְ אָזָא מִין סָאָרט גַּדוֹיִסָּע דְּאָ-
טָאָסְטָרָאָפָּע אונן חַוְּדָבָן, האָט מַעַן גַּעֲרָבָנָט, אָז עַס וּוּס זִיבָּר אָזָא גַּעֲרָבָנָג אַיז דָעַר
בָּאָצְיאָדָנָבָן צו יִידָּן; די אַנְטִיסָּעָמִיטָן וּוּעָלָן פֿאַרְשָׁטִיָּן צו ווּאָס בְּרָעָנָבָט דָעַר רָאָסִידָם,
דיַקְּסָּטָמָּוָד אונן פָּאַשְׁיָּדָם. פון אלְעָ פֿאַלְקָעָר פון אַיְילָאָפָּע, ווּאָס האָבָן אַדוֹי פֿיָּל גַּעֲלִישָׁן
פון די נאָזִים, האָט יַעֲדָעָס פֿאָלָק גַּעֲהָאָפָּט אַוְיִף גַּדוֹיִסָּע שְׁנָדִידִים.

אַבָּעָד ווּאָס פָּאָר אַגְּדוֹיִסָּע אַנְטִיסָּרָבָן אַיז גַּעֲרוּעָן די רָעָלִיטָעָט!..

די מלחמה-פֿאַרְבָּרָעָכָעָד זענען כְּמַעַט אלְעָ בָּאָפְּרִיעִיט גַּעֲוָוָאָרָן; די יַטְשָׁלָאנְד שְׁטָעָלָם
זִיךְ אַוְיִף, אונן פון טָבָּג צו טָבָּג וּוּאָרָט די שְׁמָאָרָקָעָר, אונן אַירָע אַמְּאָלִיקָע שְׁוֹנָאִים גַּיבָּן
זִיךְ אַיְ גַּעֲרוּעָד אַיְ גַּעֲלָט, אונן הַעֲלָפָן אַיךְ אַיךְ אַוְיִיפָּבוֹז. דָעַר אַנְטִיסָּעָמִיטִידָם עַקְ-
זִיסְטִירָט וּוּיְ פֿרְיָעָר אונן האָט אַנְגָּעָנוּמָעָן גָּאָר אַנְדָּעָרָע פֿאַרְמָעָן.

אַיךְ דָעַר זַעֲלָבָעָד צִיִּיטָה: די גַּדוֹיִסָּע הַיְסָטָאָרִישָׁע נָאָצְיאָנָאָלָע דַעֲשִׁיְינָוָבָן -
מְדִינָה-יִשְׂרָאָל!.. די יִידְיָיָשָׁע גַּעֲמִינְדָּעָס, ווּאָס זַעֲנָעָן גַּעֲלָבָן, בַּיזְיָדָן זִיךְ אַוְיִף-
סְגִּיָּה; דָס נָאָצְיאָנָאָל-קְוָלָטָוּרָעָלָע לְעָבָן בַּיזְיָדָן גִּיְתָה מִיט זִיךְן שְׁטָרָאָם.

אַיְינָע פון די גַּדוֹיִסָּע אַנְטִיסָּרָבָן אַיז אָז: יִידָּן האָבָן נָאָר פֿאַרְגָּעָסָן
עַמְּלָקָן, ווּאָס האָט גַּעֲלָבָט מִיט פֿיָּל טְוִיזְנָטָעָר יָאָרָן צּוּרִיק, אונן האָבָן פֿאַרְגָּעָסָן הַיְתָלָעָח
וּוּאָס מִיט צָעָן יָאָר צּוּרִיק האָט עַד נָאָךְ גַּעֲלָבָט.

אַיז דָעַם וּוּרָק בָּאָטִילִילִיקָן זִיךְ אַגְּדוֹיִסָּע צָאָל שְׁדִיְיָבָעָד, הַיְסָטָאָרִיקָעָר,
וּוּיְסָנְשָׁאָפְּטָלָעָר, אונן בְּכָלְלָה גַּעֲדָעָלָשָׁאָפְּטָלָעָכָע טָוָעָר.

..../....

פֿוֹן יַעֲדָר מְדִינָה וּוּמָט זִיְּנָן פָּאֶרְגָּעַשְׁתְּעַלְּם אֶדְיַן-וְחַשְׁבּוֹן, וְנוּ אֵס עַס אִיד פָּאָר-

גַּעֲזָרְמָעָן פָּאָר דֵּי 10 יַאָרָ, אִיד פָּאֶזְדִּיטְיוֹוּ אִי נְעַגְּזִיטְיוֹוּ פָּאֶקְטָן.

די גְּרוֹזִיסְעַ זִיְּדִישָׁע אֶרְגָּאָן זְאָכִיעָם, וּוּזְיָזְדָּעָרְעַ — בָּאַטְיַילִיקְעַן זִיְּנָן אַונְזָעָר בְּוֹךְ, גַּעֲבַנְדִּיךְ אַקְמִיטָן, "אַלְיאָנוֹס" אָוּן אַנְדָּעָרְעַ — אַמְּעָדִיקְעַן דְּזָשְׂרָאִיש

בָּאֶרְדִּיבְּצָטְפֿוֹן זִיְּיָעָד אֶרְבָּעָט, יַעֲדָע אִין אִיד סְפָעָאַיְאלִיטָעַט.

פֿוֹן דָּעָר לִיסְטָע, וּוָאָס אִיד לִיְּגָ אִידְן דָּא בִּיְּ, וּוּמָט אִיד זָעָן דִּי טָעַמְעַם, אָוּן

אוּינְקָן דִּי אֶרְגָּאָן זְאָכִיעָם אָוּן פָּעַדְזָעָן לְעַכְּקִיְּתָן, וּוָאָס נְעַמְעָן אַנְטִילְעַן אִין דָּעָר גַּעַמְיִינְ-

זָאַמְעָד אֶרְבָּעָט.

אִידְן דָּעַרְלָוִיבְּ מִידְן זִיְּנָן אָוּן זְוַעַנְדָּן צָו אִידְן אָוּן אִידְן בְּעַטְן, אָדָאַלְטָמְעַד אַונְכָּזָן

אַונְסָאָן דָּעַם גְּרוֹזִיסְעַן כְּבָוד אָוּן בָּאַטְיַילִיקְעַן זִיְּנָן אִין אָטְמִיקָּל

אוּינְפָּאַרְעַף אַטְמָע, לְוִיתָם אַיְיָעָד אַוְיְסָטוֹאָל, אָוּן אִין דִּי רְאַמְעָן פֿוֹן דָּעָר תְּקוֹפָה: 1945-1955.

עַס חַאנְדָּלָט זִיְּנָן וּוּבָגְן אָן אַרְטִיקָּל פֿוֹן 8 אֶדְעָר 10 זִיְּיָטָן דְּאַקְטִילְאַגְּרָאַפְּרִיטָע אָוּן

גַּעַשְׁרִיבָן אִין עַנְגָּלִישָׁ.

דָּעַס אַמְּעָדִיקְאַנְעָד זִיְּדָנְטוּסְמָה הָאָט בָּאוּנִיְּזָן אָן אוּסְעַדְגָּעוֹדוֹיְיִינְטְּלָעַכְּעַ אַקְטִיוֹוִיְּטָעַט

אוּן דָּאַטְעַוְּזָעָן דִּי שָׁאָרִית-הַפְּלִיטָה; זִי הָאָט אָסְן מְשִׁפְּיָעַ גַּעַוּוֹעַן אוּינְפָּאַרְעַף דָּעָר גַּאנְצָעָד וּוּעַלְמָ

אִין פָּאַלִּיטִישָׁן זִיְּנָן. אָוּן אוּינְבָּאָטָם דָּעַס זִיְּדָנְטוּסְמָה פֿוֹן גַּאנְעָז אַיְיָרָפָעָה הָאָט גַּעַקְעָנָט צְוֹרִיקָ

אוּינְפְּבּוֹוִיָּעָן זִיְּנָן — אִין דָּעַס גַּעַוּוֹעַן אוּסְטָלִיסְלָעַן אַדְאָנָק דָּעַם אַמְּעָדִיקְאַנְעָד זִיְּדָנְטוּסְמָה

אוּן וּוּעַד שְׁמָנוּסְטָ, די גְּרוֹזִיסְעַ דָּעַרְשִׁינְבָּוּנְגָּ פֿוֹן מְדִינָה-יְשָׁאָלָן.. דָּעַס אִיד

אוּינְקָן וּוּעַד, אִין אַגְּרוֹזְסָעָד מַאֲסָ, די אֶרְבָּעָט פֿוֹן אַמְּעָדִיקָּעָ.

אִין דִּר, מִט אַיְיָעָד גְּרוֹזְסָעָד אוּסְטָאָרִיטָעַט, מִט אַיְיָעָד גְּרוֹזִיסְעַד פָּעַדְזָעַבְּלְעַכְּקִים

— דָעַנְטָ גַּעַשְׁמָאַנְעָן אִין דָּעָר שְׁפִּיצָּעָ פֿוֹן אָט דָּעָר קָאַלְאָסְאַלְעָד אַקְטִיוֹוִיְּטָעַט, אָוּן אִיד

דָעַנְטָ אַיְיָנְעָד פֿוֹן דִּי, וּוָאָס הָאָבָּן גַּעַטְרָאָגָן אוּינְפָּאַרְעַף זִיְּיָעָרָעָ פְּלִיְּיִצְעָס די יִשְׁוּעָה אָוּן

נְחַמָּה צָו זִיְּדָן.

אִין דִּר קָעָנְטָ זְאָבָּן!.. אָוּן אִידְן הָאָט וְנוּ אֵס צָו זָאָבָּן וּוּבָגְן דָּעָר

גַּאנְצָעָד תְּקוֹפָה, אָוּן אַיְיָעָד אַרְטִיקָּל וּוּסְמָה הָאָבָּן זִיְּיָעָד אַגְּרוֹזְסָעָד הַיְּסָטָאָרִישָׁע וּוּבִיכְטִיָּם.

דָּעַס דָּאַזְיָקָעָ בְּוֹךְ וּוּעַשְׁ הָאָבָּן זִיְּיָעָד אַגְּרוֹזְסָעָד הַיְּסָטָאָרִישָׁע בָּאַדְיִינְטָוּנְגָּ, אָוּן שְׁוֹן

בִּיְּ חִינְנִטִּיקָן טָאָג — פְּרָאָפָּ. דָעַנְעָ קָאַמְפָּעָן, דָעַד פָּרָעָזְדָּעָנְטָ פֿוֹן "אַלְיאָנוֹס" — הָאָט

אוּינְפָּאַרְעַף זִיְּנָן גַּעַנְוּמָעָן שְׁדִיְּיָבָּן דִּי הַקְּדָמָה אָוּן גַּעַבְּנָן דִּי סִינְטָעָד; אָזְרָיָ אַוְיָינְ פְּרָאָפָּ. עַד-

מָאָנָד וּוּרְדָמְעָילָ, פְּרָאָפְעָסָאָרָ פֿוֹן דָּעָר סָאָרְבָּאָנָעָ — אַיְיָנְעָד פֿוֹן דִּי גַּרְעָסְטָע וּוּעַלְטָ — גַּעַלְעָדְנָטָע אַ.א.רוֹ...

תְּקוֹוֹתִי, אָדָאַלְטָמְעַד וּוּעַט זִיְּנָן מְסֻכָּם אוּינְפָּאַרְעַף אַונְזָעָר בִּיטָע, אָוּן מִיד וּוּעַלְן אִידְן

בְּעַטְן, אִידְן זָאַלְטָ אַונְכָּזָעָן שְׁדִיְּיָבָּן, וּוּלְכָבָעָ אִיד אַיְיָעָד טָעַמָּע. אָוּן דָּעַם טָעַסְטָ דָאַרְפָּן מִיד

הָאָבָּן עַנְדָּע נַאֲרְדָעְמָבָּעָר, אֶדְעָר אַנְהָוִיָּבָּ דַעַעַעַמְבָּעָר.

אִינְקָאנְק אִידְן אִינְ פָּאֶרְזָיָס וּמְרָאָשָׁ אַגְּיָשׁ לְךָ אָמְתָהָיָהָמָקָה

וְאָוּמָר לְךָ שְׁלוֹם וּבְרַכָּה!

בְּרוֹשְׁיָ צְבָדְדָּו וִיקָּדָ

יְצָחָק שְׁנִיאָרְסָמָן.